

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Občanské sdružení Záchrana krajiny**, se sídlem U Zeleného ptáka 1145/12, Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 1. 2011, č. j. 6 A 232/2010 – 13,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 8. 2010, č. j. S-MHMP 2024/2010/OST/Fr, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 10 ze dne 4. 11. 2009, č. j. P10-085213/2009, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím úřadu městské části byla umístěna stavba bytového domu „U Roháčových kasáren“ na pozemcích parcelní číslo 828/2, 828/3, 1224/13, 1224/15, 1364/1 a 1364/11, vše v katastrálním území Strašnice.

Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou ze dne 25. 10. 2010, ve které navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně navrhl přiznání odkladného účinku žaloby a požádal o osvobození od soudních poplatků. Žádost o osvobození od soudních poplatků odůvodnil tak, že nemá dostatečné finanční prostředky na zaplacení soudního poplatku, aby se mohl domáhat práva v soudním řízení. Žalobce je dobrovolným, nevládním, neziskovým sdružením

občanů a mezi jeho cíle patří například ochrana přírody a krajiny, ochrana lidských práv, udržování a rozvoj právního státu, ochrana životního prostředí a veřejného zájmu. Nemá žádné příjmy, nedisponuje žádnými finančními prostředky a neprovozuje výdělečnou činnost, jeho členové jsou důchodci anebo studenti, kteří provádějí veškerou činnost žalobce zdarma a na své náklady. Nevlastní žádný majetek, není registrován u finančního úřadu, dosud nepodával daňová přiznání, nevlastní bankovní účet a nevede pokladní knihy. Soudní poplatek je pro něj proto značnou překážkou.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 24. 1. 2011, č. j. 6 A 232/2010 – 13, žalobci nepřiznal osvobození od soudních poplatků. V odůvodnění vyšel z ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Poukázal na široký rozsah cílů vytyčených ve stanovách žalobce a konstatoval, že pokud žalobce coby občanské sdružení hodlá být aktivně činným, je objektivně ospravedlnitelné po něm požadovat, aby si materiální prostředky na prosazování stanovených cílů alespoň v základní a pro samotnou činnost nezbytné míře zajistil sám. Odpovědnost za tvorbu základních prostředků na vlastní činnost nelze *a priori* přenášet na stát. Žádost o osvobození od soudních poplatků nemůže být důvodná výlučně proto, že žalobce nemá pro činnost k dosažení svých cílů žádné materiální prostředky. Pokud rezignuje na jejich zajištění alespoň v základní a pro samotnou činnost nezbytné míře, pak zřejmě vychází z předpokladu, že to bude výlučně stát, který ve všech obdobných případech a za všech okolností žalobcovy náklady ponese. Takový předpoklad však nemůže být legitimní a nemá oporu ani v ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. Z pohledu jiných osob, dovolávajících se oprávněně a často důvodně soudní ochrany, by se jednalo o nerovné a pro žalobce nepřiměřeně komfortní postavení, které by mohlo být výsledkem toliko mechanické aplikace pravidla o osvobození od soudních poplatků. Přiznání takového absolutního práva bezplatného přístupu k soudu za všech okolností určitým skupinám žalobců (zde občanským sdružením, jakým je žalobce) by ve vztahu k jiným osobám domáhajícím se soudní ochrany mohlo být solidním základem procesní absurdity. Důvody nahlížet na tuto otázku jinak by pro soud byly dány v případě, že by soudní poplatek dosahoval z pohledu obdobných sdružení, jakým je žalobce, nepřiměřeně přísné výše, případně pokud by aktuální žalobcova finanční situace byla způsobena nepředpokládanou či nárazovou potřebou kumulace nezbytných úkonů. Tak tomu však v projednávané věci není, a absolutní nedostatek finančních prostředků žalobce tedy nemůže být v tomto případě sám o sobě důvodem pro přiznání osvobození od soudních poplatků.

Proti usnesení Městského soudu v Praze o nepřiznání osvobození od soudních poplatků se žalobce (dále též „stěžovatel") bránil kasační stížností doručenou soudu dne 25. 2. 2011, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil pro nepřezkoumatelnost a rozporuplnost odůvodnění, jakož i pro rozpor s judikaturou Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu a věc vrátil k dalšímu řízení. Městský soud se podle jeho názoru vůbec nezabýval majetkovou situací stěžovatele a prokázáním nebo osvědčením splnění předpokladů pro jeho osvobození od soudních poplatků a rozhodl, aniž by dal stěžovateli možnost se ke svým majetkovým poměrům vyjádřit. Stěžovatel byl přitom připraven své majetkové poměry doložit, zejména prostřednictvím potvrzení o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech. S poukazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 74, zdůraznil, že v jeho případě není naplněn požadavek dlouhodobého setrvávání bez

dostatečných finančních prostředků, neboť v řadě jiných soudních řízení požadovaný poplatek řádně uhradil, jeho momentální tíživá finanční situace mu však úhradu neumožňuje. Mimoto je třeba akcentovat veřejný zájem na přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí, neboť se jedná životnímu prostředí o škodlivou betonovou stavbu a případ je navíc poznamenán okolnostmi hodnými zvláštního zřetele. Zmínil, že u Obvodního soudu pro Prahu 10 je vedeno (civilní) řízení o neplatnost kupní smlouvy týkající se předmětné stavby, přičemž v tomto řízení byl stěžovatel od soudních poplatků ve výši 4000 Kč osvobozen. Následně zopakoval svá tvrzení ze žaloby, týkající se důvodů pro osvobození od soudních poplatků, a uvedl, že není pravda, že náklady na svoji činnost klade k tíži státu, když z vlastních zdrojů hradí poštovné, provoz tiskárny, papír, toner a cestovné členů sdružení, což představuje nemalé náklady. V uplynulém období byl navíc nucen podat několik žalob, neboť odvolací správní orgány opětovně selhaly, a jde tedy o náhlou změnu finanční náročnosti chodu sdružení. Zdůraznil, že ke každé žádosti o osvobození od soudních poplatků je nutno přistupovat individuálně a nediskriminačně, na půdorysu ústavně zakotvené rovnosti účastníků řízení. Stěžovatel se potýká s výraznými finančními problémy, protože je schopen získat pouze omezené zdroje cestou dobrovolných členských darů, přičemž soudní poplatky z těchto zdrojů obvykle financovat nelze, neboť tyto zdroje jsou velmi omezené. Povinnost platit soudní poplatek pro něj proto představuje faktickou bariéru v přístupu k soudu. Závěrem poukázal na judikaturu Ústavního soudu, týkající se rovnosti účastníků řízení. Oprávněnost svého nároku dovozoval též z § 11 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť se domáhá náhrady škody způsobené výkonem veřejné moci na životním prostředí a majetku obce.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, přičemž s ohledem na danou procesní situaci není nutné, aby byl stěžovatel zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. (viz níže). Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popřípadě je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Podle písm. d) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že **kasační stížnost není důvodná**.

Nejprve je třeba poukázat na ustanovení § 105 odst. 2 věty první s. ř. s., podle něhož *stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.* Ačkoliv povinné zastoupení advokátem, popřípadě zaměstnancem či členem stěžovatele, který má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované pro výkon advokacie, je obecně jednou ze základních podmínek přípustnosti kasační stížnosti, podle konstantní judikatury zdejšího soudu by striktní trvání na podmínce zastoupení a zaplacení soudního poplatku v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků způsobilo jen řetězení téhož problému, případně by mohlo vést k nepřípustnému odepření soudní ochrany. K této otázce se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z: <www.nssoud.cz>), ve kterém judikoval, že *v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem.* Nejvyšší správní soud proto konstatoval, že kasační stížnost stěžovatele je přípustná a projednatelná i přesto, že stěžovatelem nebyl zaplacen soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti a stěžovatel není zastoupen advokátem ani za něj nejedná jeho pověřený člen, který má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované pro výkon advokacie.

Následně Nejvyšší správní soud obrátil svoji pozornost ke stěžejní námitce, totiž že stěžovatel nemá dostatečné finanční prostředky na zaplacení soudního poplatku, jelikož je dobrovolným, nevládním, neziskovým sdružením občanů, mezi jehož cíle patří například ochrana přírody a krajiny, ochrana lidských práv, udržování a rozvoj právního státu, ochrana životního prostředí a veřejného zájmu. Nemá žádné příjmy, nedisponuje žádnými finančními prostředky a neprovozuje výdělečnou činnost, jeho členové jsou důchodci anebo studenti, kteří provádějí veškerou činnost stěžovatele zdarma. Nevlastní žádný majetek, není registrován u finančního úřadu, dosud nepodával daňová přiznání, nevlastní bankovní účet a nevede pokladní knihy. Potýká se s výraznými finančními problémy, protože je schopen získat pouze omezené zdroje cestou dobrovolných členských darů, přičemž soudní poplatky z těchto zdrojů obvykle financuje, neboť tyto zdroje jsou velmi omezené. Povinnost platit soudní poplatek pro něj proto představuje faktickou bariéru v přístupu k soudu.

Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení věci z odůvodnění žádosti o osvobození od soudních poplatků v rámci žaloby, jakož i z dalších podkladů blíže dokládajících majetkové poměry stěžovatele, které byly zdejšímu soudu předloženy v rámci jiných stěžovatelem vedených řízení. Argumentace stěžovatele v tomto směru je přitom ve všech řízeních velmi obdobná až totožná. O osvobození stěžovatele od soudních poplatků bylo městským soudem, jakož i Nejvyšším správním soudem v poslední době opakovaně rozhodováno, konkrétně rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 4 As 44/2010 – 78, nebo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2011, č. j. 4 As 3/2011 – 85. Prohlášení stěžovatele o jeho majetkových poměrech učiněná v těchto řízeních lze přitom plně vytěžit též pro účely posouzení nyní projednávané věci. V potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce (formulář č. 060) ze dne 11. 6. 2010, které měl

zdejší soud k dispozici v řízení vedeném pod sp. zn. 4 As 3/2011, stěžovatel prohlásil, že je neziskovou organizací (občanským sdružením), nevlastní žádný majetek, nemá žádné příjmy, není registrován u finančního úřadu a nepodával daňové přiznání, jelikož ze zákona nemá povinnost. Členové sdružení jsou důchodci anebo studenti a hradí provozní náklady ze svých příjmů. V řízení vedeném pod sp. zn. 4 As 44/2010 pak stěžovatel soudu předložil přípis ze dne 27. 1. 2011, v němž prohlásil, že členy sdružení jsou aktuálně 4 fyzické osoby, neinkasuje žádné roční členské příspěvky a nevybírá žádné zápisné, ze kterého by mělo v roce 2010 příjem. Sdružení nemá ani žádné jiné příjmy, nemá žádný majetek ani žádné pohledávky či závazky. V roce 2010 uhradilo cca 3 000 Kč za poštovné, cca 1000 Kč za cestovné, a 3 x 185 Kč za kancelářský papír, přičemž tyto výdaje byly hrazeny z osobních prostředků členů. Údaje uvedené v tomto přípise lze vzhledem k jeho aktuálnosti, jakož i totožné argumentaci stěžovatele v obou řízeních zohlednit i při rozhodování o nyní projednávané věci.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.*

Nejvyšší správní soud neshledal stěžovatelovu námitku důvodnou. Při jejím posouzení je třeba vycházet ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 74, publikován pod č. 2099/2010 Sb. NSS, kterým byl modifikován a významně upřesněn výklad ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. Rozšířený senát zde judikoval, že *při posuzování podmínek pro osvobození od soudních poplatků soud podle § 36 odst. 3 věty první s. ř. s. zkoumá, zda právnická osoba má dostatečné prostředky. Pokud právnická osoba vědomě uspořádá svoji činnost tak, aby dlouhodobě setrvávala bez dostatečných finančních prostředků, ačkoliv jejich vynakládání v souvislosti s vykonávanou činností je obvyklé a nezbytné, nelze takovou právnickou osobu zpravidla osvobodit od soudního poplatku ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.*

V odůvodnění blíže rozvedl, že *jestliže právnická osoba dlouhodoběji funguje v souladu s účelem (cílem), pro který byla založena či který je předmětem její činnosti, aniž by ovšem byla schopna takové fungování zabezpečit ze zdrojů, které má sama právně k dispozici, je to indicií, že ve skutečnosti ekonomické zázemí takové osoby tvoří lidé podílející se přímo či nepřímo, zjevně či skrytě na její činnosti. Takové dlouhodobé fungování tedy naznačuje, že skutečné ekonomické možnosti dané právnické osoby jsou větší než rozsah majetku, který jí (formálně) právně patří, a že ve skutečnosti netrpí nedostatkem prostředků, neboť žádná právnická osoba nemůže jako skutečně samostatná entita dlouhodobě existovat bez dostatečného majetkového zázemí pokrývajícího náklady na její činnost. Důkazní břemeno k prokázání, že nemá dostatek prostředků, nese účastník řízení. V případě, že v řízení vyjdou najevo výše uvedené indicie, je proto na právnické osobě, aby prokázala, že fakticky nedisponuje prostředky formálně vlastněnými někým jiným, zejména pak fyzickými osobami podílejícími se na její činnosti či jinými právnickými nebo fyzickými osobami, s nimiž ji pojí faktické vztahy. Jelikož nelze po nikom požadovat prokázání negativní skutečnosti, bude na právnické osobě, aby podrobně*

osvětlila všechny relevantní aspekty své činnosti a popsala, z čeho jsou financovány a jak vysoké faktické náklady vyžadují.

I kdyby právnická osoba unesla výše popsané důkazní břemeno, bude zpravidla na místě odepřít jí na základě soudního uvážení dobrodiní osvobození od soudních poplatků, bude-li model jejího fungování založený vědomě na tom, že určitý typ obvyklých nákladů na svoji činnost, s jejichž vynakládáním vzhledem k povaze této činnosti musí zásadně počítat, eliminuje tím, že své poměry (tedy způsob vyřizování činností a financování potřeb) nastaví tak, aby delší dobu setrvávala ve stavu bez dostatečných prostředků. Přesně taková situace by nastala u občanského sdružení zabývajícího se účastí ve správních a soudních řízeních zejména v oblasti ochrany životního prostředí či kulturních nebo urbanistických hodnot, které by administrativní a odbornou agendu s tím spojenou zajišťovalo prací svých členů či příznivců anebo účelově vázanými příspěvky (granty apod.) nepoužitelnými na úhradu soudních či správních poplatků, avšak spoléhalo na to, že vzhledem k nedostatku majetku bude vždy od těchto poplatků osvobozováno. Nutno si totiž uvědomit, že § 36 odst. 3 s. ř. s. stanoví výjimku z pravidla – soudní poplatky jsou účastníci řízení z dobrých důvodů (zejména kvůli omezení podání k soudům na ta, která jsou vskutku vážně míněna, a kvůli částečnému krytí nákladů na fungování justice) zásadně povinni platit a pouze výjimečně mají být od této povinnosti osvobozeni. Výše uvedený model fungování právnické osoby ovšem ratio uvedeného ustanovení zcela popírá, činí-li v jejím případě z výjimky pravidlo, a snaží se tedy zákonodárcem stanovené pravidlo eliminovat. Nebudou-li tedy pro výše popsaný model fungování právnické osoby existovat zvláštní legitimní důvody, nutno jej zásadně považovat za zneužití práva daného ustanovením § 36 odst. 3 s. ř. s. Soud proto dobrodiní plynoucí z uvedeného ustanovení za takové situace zpravidla odepře. (...) Smysl a účel institutu osvobození je dostatečně zřejmý – umožnit přístup k soudu i těm, kteří z objektivních důvodů (a nikoli proto, že se vědomě a záměrně do takové situace dostali) nemají prostředky na hrazení určitých nákladů soudního řízení. (body 25 až 28).

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že na zde projednávanou věc je třeba zcela aplikovat závěry citovaného usnesení rozšířeného senátu. Týmiž úvahami byl zjevně veden též městský soud ve stěžovatelem napadeném usnesení, jakkoliv na usnesení rozšířeného senátu výslovně neodkazuje. Stěžovatel, který v předmětné věci žádá o osvobození od soudních poplatků, je občanským sdružením, přičemž mezi základní cíle tohoto sdružení patří podle čl. 3 písm. h) stanov *účast ve správních i jiných řízeních a rozhodovacích procesech, v nichž mohou být dotčeny ochrana životního prostředí, přírody, krajiny, veřejného zdraví a památek.* Mezi formy jeho činnosti pak podle čl. 4 písm. a) stanov náleží *zejména účast ve správních i jiných řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany životního prostředí, přírody a krajiny, veřejného zdraví nebo kulturních památek.* Mezi obvyklé formy činnosti stěžovatele tedy náleží též účast ve správních a soudních řízeních, týkajících se jím prosazovaných zájmů a cílů, což je zjevné jak z vyjádření stěžovatele v tomto řízení, tak i z rozhodovací činnosti soudů, když stěžovatel pravidelně vystupuje jako účastník soudních řízení. Poplatky spojené s účastí na soudních řízeních tak představují obvyklé náklady spojené s aktivitami stěžovatele.

Nelze než konstatovat, že stěžovatel dlouhodobě realizuje jeden ze základních cílů, pro který byl založen a který je předmětem jeho činnosti, aniž by ovšem byl schopen takové fungování zabezpečit ze zdrojů, které má k dispozici. O tom svědčí mimo výše

uvedené též jeho tvrzení v kasační stížnosti, že se potýká s výraznými finančními problémy, protože je schopen získat pouze omezené zdroje cestou dobrovolných členských darů, přičemž soudní poplatky z těchto zdrojů obvykle financovat nelze, neboť tyto zdroje jsou velmi omezené. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatel se vědomě snaží tento typ obvyklých nákladů na svoji činnost eliminovat tak, že vzhledem ke svým poměrům očekává, že bude od soudních poplatků systematicky osvobozován. Jinými slovy model jeho fungování je záměrně založen na tom, že určitý typ obvyklých nákladů na svoji činnost, s jejichž vynakládáním vzhledem k povaze této činnosti musí počítat, eliminuje tím, že své aktivity a jejich financování nastaví tak, aby delší dobu setrvával ve stavu bez dostatečných prostředků. Spoléhá se na to, že vzhledem k nedostatku majetku bude od soudních poplatků pravidelně osvobozován. To je ovšem v rozporu s koncepcí § 36 odst. 3 s. ř. s., jak byla tato vymezena v citovaném usnesení rozšířeného senátu. V předmětné věci přitom nejsou pro popsaný model fungování, který je stěžovatelem rovněž otevřeně deklarován, dány zvláštní legitimní důvody, a je proto nutné jej považovat za zneužití práva daného ustanovením § 36 odst. 3 s. ř. s. a dobrodiní plynoucí z osvobození od soudních poplatků stěžovateli odepřít, a to i přesto, že stěžovatel prokázal, že nemá dostatek finančních prostředků.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s námitkou stěžovatele, že se městský soud nezabýval otázkou splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, a rozhodl, aniž by dal stěžovateli možnost se ke svým majetkovým poměrům vyjádřit. Podle přesvědčení stěžovatele není v jeho případě naplněn aspekt dlouhodobého setrvávání bez dostatečných finančních prostředků, když v řadě jiných soudních řízení požadovaný poplatek řádně uhradil, ale jeho momentální tíživá finanční situace mu úhradu poplatku neumožňuje. V uplynulém období byl navíc nucen podat několik žalob, neboť odvolací správní orgány opětovně selhaly, a jde tedy o náhlou změnu finanční náročnosti chodu sdružení. V návaznosti na výše uvedený podrobný rozbor a z něj vyplývající závěry ohledně majetkových poměrů stěžovatele zdejší soud konstatuje, že v řízení před městským soudem bylo na základě tvrzení stěžovatele v žalobě, jakož i v jiných městským soudem vedených řízeních dostatečně prokázáno, že v případě stěžovatele byly naplněny předpoklady vymezené v citovaném usnesení rozšířeného senátu, které brání přiznání osvobození od soudních poplatků, tedy že se v jeho případě jedná o dlouhodobou nemajetnost a systematické setrvávání bez dostatečných finančních prostředků. Argumentace stěžovatele, že v rámci soudních řízení požadovaný poplatek běžně hradí a pouze jeho momentální tíživá finanční situace mu úhradu soudního poplatku v tomto řízení neumožňuje, v uplynulém období byl navíc nucen podat několik žalob, neboť odvolací správní orgány opětovně selhaly, se jeví jako toliko obecná a účelová, zejména když stěžovatel neuvádí, jaké konkrétní soudní poplatky, v jakých řízeních, u kterého soudu a ve které době hradil. Poukazuje toliko na jeden konkrétní případ, kde však byl od povinnosti uhradit soudní poplatek osvobozen. Stěžovatel se v žalobě a opakovaně též v dalších obdobných řízeních ke svým majetkovým poměrům opakovaně vyjadřoval, a městský soud tedy při svém rozhodnutí vycházel z dostatečných podkladů.

Pro výše uvedené závěry je irelevantní, že jiné náklady na provoz stěžovatele (mj. poštovné, provoz tiskárny či cestovné) jsou hrazeny členy sdružení z vlastních zdrojů, a nic na nich nemůže změnit ani veřejný zájem (popř. též údajně podezřelé okolnosti věci) jako stěžovatelem uváděný důvod jím vyvolaného přezkumu napadeného rozhodnutí žalovaného, když i tímto aspektem věci se podrobněji zabýval rozšířený senát ve svém výše

citovaném usnesení. Zdejší soud konstatuje, že napadené usnesení městského soudu shledal plně srozumitelným, řádně odůvodněným a přesvědčivým, přičemž městský soud vycházel z řádně zjištěných majetkových poměrů stěžovatele, především z údajů sdělených soudu samotným stěžovatelem v průběhu tohoto a obdobných řízení, v nichž je účastníkem. Závěry městského soudu plně odpovídají konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu a nejsou v rozporu ani s judikaturou Ústavního soudu, mimo jiné stěžovatelem citovaným nálezy ze dne 3. 9. 1998, sp. zn. IV. ÚS 13/98, a ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. IV. ÚS 289/03, s nimiž se rovněž podrobněji vyrovnal rozšířený senát ve svém výše citovaném usnesení. Napadené usnesení tedy nelze hodnotit jako nepřípustnou bariéru v přístupu stěžovatele k soudu. Irelevantní je též odkaz stěžovatele na § 11 odst. 1 písm. g) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť toto ustanovení se vztahuje na typově zcela jiné případy, totiž řízení v režimu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného usnesení Městského soudu v Praze, jakož i veškeré spisové dokumentace k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. za použití ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu